

מסורת הש"ס

(א) ג"א זקוק הבהן, (ב) געל
לד, (ג) [ע' תוס' וזכיר טו:
ד"ה כל חלל ומוס' מולין ג:
ד"ה ומהל, (ד) [געל ג:
ה, (ה) [ג"ל יעבר ליה אחר
ע"י כנש"י ד"ה תגלחת
שעשה וכו', (ו) (דף מגא,)

תורה אור השלם

1. ועל כל נפשמת ית לא
יבא לאביה וקאמו לא
ויקרא כא יב
2. מין ושבר זיך חמץ
מן חמץ שבר לא ישתה
וקל משירת ענבים לא
ישתה וענבים לחים
ירבשים לא יאכלו:
במדבר ו ג
3. והזיך לך את ימי נזיר
והביא כבש בן שנתו
והקנים
לקשים
הראשונים יפלו כי טמא
נזיר:
במדבר ו יב
4. וכי ימות מבר יפלו
פפתע פתאם וקאמו ראש
נזיר ונלח ראשו ביום
שקרתו ביום השביעי
יגלוהו:
במדבר ו ט
5. כל ימי נזיר נזיר תעד
לא יעבר על ראשו ועד
מלאת הקומם אשר זיך
לך קדש יהיה גדל פרע
שער ראשו:
במדבר ו ה

נוסחת הריב"ב

(א) וכדכח: [ז' אל:
ג] דמשבע: [ז' גללו:
ה] למטמא את ראש מוהו
דחזיר ולא לאחריה מדלח
כמיז ביה וטמאו לו ראש
מרו: [ז' דלח כמיז
דלאמרינן:

הגהות הבר"ח

(א) רש"י ד"ה הו נמי וכו'
כ"י וכו' הוא דלאמר כי
הוא תנא: (ב) (ג) ה"ה
וטומאה תגלחת ומוהו
מכללן תגלחת: (ד) ד"ה
וין ויבר וין מן מלוה:
כ"ג עמין וי"ק ד"ה
(ה) ד"ה לאסור וכו' משום
דמושבוע ועמד:

הגהות מהר"ב

[א] תוס' ד"ה ונבאו וכו'
ושאל את רבי יהושע בן
אלעזר חוקים. כ"ה:
[ב] ד"ה חומר וכו' פסק:
מירוח בעינן כ"ה: [ג] ד"ה
חומר ביחל כ"ה מכללו טון
לאסור כ"ה כ"ה: [ד] ד"ה
כי טמא מרו וטומאה סותר
כי טמא מרו מעוטא הוא.
כ"ה:

שלשה מינין פרק ששי נזיר

מד.

עין משפט
נר מצוה

פא א מיי פ"ב מהל'
אכל הל' טו סמג
לאזין רלו חוש"ע י"ד סימן
שגמ סמ"ק ט:
פב ב מיי פ"ו מהל'
מירוח הלכה ג:
פג ג מיי שם הלכה א ב:
פד ד מיי שם הלכה א:
פה ה ו מיי שם פ"ו
הלכה יא:
פז ז מיי שם פ"ו ה"ג:
פח ח מיי שם הלכה א ב:
פח ט מיי שם פ"ה הל'
כ ט"ג מהל' אכל
הלכה ה:
פט י מיי פ"ה מהל'
מירוח הל' יא סמג
לאזין רב:

הגהות התוספות

1. ממינת כדי עד תיבת
מירוח ש"ך כס"ד אחר
מפת מלוה. 2. ז"ל דלסור.
3. ז"ל הותרה מכללה.
4. דל"ל דלאמרינן לעיל
(דף מגא.).

פ"ה הרא"ש

קרא אע"פ שאינו מטמא
לאיבריה מטמא הוא
לשודרה ולגולגולת. רא"י
לשחוק קרא מינה
דממילא נתמעטו כל
אחותיה מה
אחותיה שגופה תלוי בו.
פ"ה שמוטלת עליו לקובריה
אף אני אבאי שאר קרובים
שמוטלין עליו לקבורו:
כולה ר' יהודה היא. הך
ג' ברייתות כולן כרבי
יהודה: ובא ושאל את ר'
ישמעאל בן אלישע ואמר
לעיו משום דא"א שלא
חסר ממנו כלום:
שהטומאה והתגלחת
סותרים דכתיב והימים
הראשונים יפלו. ותגלחת
סותרת ל' כדאמר לעיל
דבע"י גידול שער של סתם
נזיר: שהיוצא מן הגפן לא
הותר מכללו. כגון לשחוק
יין מצוה וטומאה ותגלחת
הותרו מכללן. וטומאה למת
מצוה ותגלחת לניזיר
מצורע כדדרשין לעיל
מראשו: ת"ל לאביו ולאמו
לא יטמ' וקרא יתירה הוא
נפשות מת לא יבא לא
ישמא להם [במתם ל"ל]:
ומה טומאה שלא עשה בה
מטמא כמיטמא שהמטמא
את הנזיר אינו לוקה. אבל
תגלחת אחר שגולחו לוקה
כדדרש' בשפעת' מקרא:
אמו וטמא ראש נזיר
למטמא ראש נזיר אחר
רחמנו ולא למטמא ראש
נזיר אחר: תנא לא יעבור
על ראשו. דמשמע לא
יעבור כלל בין הוא עצמו
בין אחר:

ובאו והודיעוהו לאחר ג' שנים ושאל את ר' יהושע בן ארישע [א] וקנו שהיה רואה לקצרו בקצרי אצותיו ואמר לו לאצו זמן שהוא שלם: הומוך בטומאה ובתגלחת שסותרין. וטומאה זההא כתיב והימים הראשונים יפלו ותגלחת סותרת שלשים כדלמרינן לקמן משום דבעינן גידול שיער כדי גידול שיער סתם מירוח: [ב] שהיה השער נשעת תגלחת מלוה: והיוצא מן הגפן אינו סותר. זההא מנעשין ליה

נגמ': הומוך ביוצא מן הגפן שלא הותר מבכ"ו. [ג] לאסור מ"י מלוה כיון הרשות שאם נשבע שאשמה ואח"כ נזר בניזיר אסור [בין] ותגלחת הותרה: בתגלחת מצורע [כדלמרינן לקמן] (דף נט). מראשו וטומאה הותרה כמת מלוה: ויין יותר מבכ"ו. למי שנשבע שאשמה: אומר קרא מיין ושכר. דמיומך כדלמרינן בפ"ק [לעיל דף ג:]: ב"י טמא [ה] מעיקרו סותר כי טמא נזרו מיעוטא הוא: שר"א עשה מטמא כמיטמא. מטמא המזיר אינו לוקה: שעשו בה המגלה. את המזיר כמתגלח מזיר עצמו וילקו שניהן כדדרשין בסמוך: גבי מצורע אמר קרא ראשו. גבי מצורע להמיר מצורע נזיר: תגלחת שהותרה מבכ"ו אינו תגלחת קרא ראשו. וא"כ טומאה מוכיח וי"ל מה לטומאה שכן סותרת את הכל: ומה תגלחת שהותרה מבכ"ו סותרת. וא"כ מה לתגלחת שכן עשה זה מגלח כמתגלח מאמר [בין] שלם עשה משקה כשומה וי"ל דמהאי טעמא נעשה זו משקה [כשומה] אכל כתר דמשני דיון [אינו סותר] דין הוא דלח נעשה זו משקה כשומה הואיל דלח סותר: ומגלח

יכול. כחמותו שהוא מותר אצל לא צלל אחרים לא צדקרה ולא צבולגולת על שאר קרובים: שגופה חלוי זה. צדקרה וגולגולת שצדק עיקר הגוף חלוי או צוה או צוה אף כל צדקרה קרובים יכול ליעטא או צדקרה או צבולגולת או צרוצ בניינו או צרוצ בניינו ואע"פ שהוא חסר משאר הגוף. וש"מ דמותר ליעטא לאצו אע"פ שהוא חסר ומיקשה דרצ סקדא דהאיכא ר"ח צן יעקב דקאמר נמי הכי ושמע מינה דלכולי עלמא לית להו דרצ סקדא דלאמר צומן שהוא שלם ולא צומן שהוא חסר: הא נמי ר"י היא. כלומר הוא דלאמר כר"י ורצ (ה) [סקדא] דלאמר כי האי תנא: דהניא מעשה שמה אצו של רבי יחא הכהן בגיטוק ונבאו והודיעוהו לאחר שלש שנים ונא ושאל את רבי יהושע בן אלישע וד' זקנים מנה ליעטא ולנציאו בקצרי אצותיו: ואמרו לו לאצו צומן שהוא שלם ולא צומן שהוא חסר. ולאחר שלש שנים אי אפשר לו שאינו חסר: בתנ"י וטומאה ותגלחת סותרין. ומה שכתבנו מנזרע וצמת מלוה: שהטומאה סותרת את הכל. אפילו צמירות מרובה: וחייבין עליה קרבן. אשם וטורין או בני יונה: וסגלחם אינה סותרת אלא שלשים יום. ואפילו צמירות מרובה: גב' ס"ל לאצו ולאמו לא יטמא. מכדי כמיז על כל נפשמת נמת לאצו למה לי אלא להכי הוא דאחא דלאצו לא יטמא אצל מיטמא הוא למת מלוה: ויין יוסר ומללו. כגון גבי יין מלוה: ושנבע עליו לשמותו מק"ו ומה טומאה כו': לאסור וין מלוה. שנשבע עליו כיון רשות [וכדכ"ס בפ"ק דמסכתין (דף ג:)]. והאי דמותר בקידושא ואצלנתא [דלח חשיב ליה הותר מכללו משום דלח חל עליו מעולס מירוח משום (ו) דנשבע ועומד מזה ליה אלא הותר מכללו לא קחשיב ליה אלא היכא דחילל ואח"כ מיטמא זהו: ומה עומאה שלא עשה מטמא כמיטמא. שהמטמא את המזיר אינו עובר [ועליו וכדמוכח בסמוך]: סגלחם שעשה זה מגלח כמתגלח. שהמגלח את המזיר עובר צללו דלקמן תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעבר ליה אחר: אמר קרא ועמא ראש נזרו למטמא [ה] ראש נזרו. מדלח כתיב וטמא לו ראש נזרו: אמר רחמנא ראשו ווקנו. דמיימתי ו כדלמרינן לעיל) להמיר למצורע נזיר לגלח: בעינן גידול שיער. כדי לקיים צו מנזות גילוח ציום הצלת קרבנותיו וליכא: מידי הוא טעמא. דתגלחת דסותר אלא משום דבעינן דמיהוי ליה גידול שיער ואילו הכא גבי יין למה ליה למייסתר הא קאי שערו דחוי לגילוח: מנתי

יכול לא יטמא לשדרה ולגולגולת ולרוב בניינו ולרוב בניינו של אחרים אמרת מה אחרות מיוחדת שגופה חלוי בו ומיטמא לשדרה ולגולגולת ולרוב בניינה ולרוב בניינה אף כל שגופו חלוי בו מיטמא לשדרה ולגולגולת ולרוב בניינו ולרוב בניינו ההיא נמו רבי יהודה היא ורב דאמר כי האי תנא דתניא מעשה שמת אביו של רבי (ה) יצחק בנינו ובאו והודיעוהו לאחר שלש שנים ובא ושאל את ר' יהושע בן אלישע וד' זקנים [שעמו] ואמרו *לאביו צומן שהוא שלם ולא צומן שהוא חסר: בתנ"י שלשה מינין אסורין בניזיר הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן הומוך בטומאה ובתגלחת סותרין והיוצא מן הגפן אינו סותר חומר ביוצא מן הגפן מבטומאה ובתגלחת שהיוצא מן הגפן הוא הותר מכללו וטומאה ותגלחת הותרו מכללן ובתגלחת מצוה ובמת מצוה וחומר בטומאה מבתגלחת שהטומאה סותרת את הכל וחייבין עליה קרבן ותגלחת אינה סותרת אלא שלשים ואין חייבין עליה קרבן: גב' וטומאה לא תותר מכללה ק"ו מין ומה יין שאינו סותר לא הותר מכללו טומאה שסותרת אינו דין שלא תותר מכללה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה ויין יותר מכללו ק"ו מטומאה מה טומאה שהיא סותרת הותרה מכללה יין שאינו סותר אינו דין שיותר מכללו אמר קרא מ"י ושכר יזיר (ה) לאסור יין מצוה כיון רשות ויין יסתור את הכל ק"ו מטומאה מה טומאה שהותרה מכללה את הכל יין שלא הותר מכללו לא כ"ש שיסתור אמר קרא והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו טומאה סותרת ואין היין סותר והתגלחת תסתור את הכל ק"ו מטומאה ומה טומאה עשו בה מטמא כמיטמא סותרת את הכל תגלחת יעשו בה מגלח כמתגלח אינו דין שתסתור את הכל והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו טומאה סותרת את הכל וטומאה נעשה בה מטמא כמיטמא אלא שלשים עשה בה מגלח כמתגלח טומאה שהיא סותרת את הכל אינו דין שנעשה בה מטמא כמיטמא אמר קרא וטמא ראש נזרו למטמא ראש נזיר ותגלחת לא נעשה בה מגלח כמתגלח ק"ו מטומאה ומה טומאה שהיא סותרת את הכל לא עשו בה מטמא כמיטמא תגלחת שאינה סותרת אלא שלשים יום לא כל שכן שלא נעשה מגלח כמתגלח אמר קרא תער לא יעבור על ראשו קרי ביה לא יעבור הוא ולא יעבור אחר ותגלחת לא תותר מכללה ק"ו מין ומה יין שאינו סותר לא הותר מכללו תגלחת שסותרת את הכל יין יותר מכללה אמר רחמנא ראשו ואמר רחמנא אקנו ותגלחת לא תסתור כלל קל וחומר מין ומה יין שלא הותר מכללו אינו סותר תגלחת שהותרה מכללה אינו דין שלא תסתור בעינן גידול שיער והא ליכא ויין יסתור שלשים יום ק"ו מתגלחת ומה תגלחת שהותרה מכללה סותרת יין שלא הותר מכללו אינו דין שיסתור מידי הוא טעמא אלא משום גידול שיער גבי יין הא קאים שערו: בתנ"י